

ideal Dijital

Senin Dergin

Cep telefonu ve internet ile ilgili her şey

Deutsches Kinderhilfswerk'in bu dergisi, FSM (Multimedya Hizmet Sağlayıcıları Gönüllü Özdenetim kuruluğu), fragFINN e.V., O₂ Telefónica ve AY YILDIZ ortaklığı ile hazırlanmıştır.

Deutsche Kinderhilfswerk çocuk haklarının Almanya'da uygulanması ve bütün çocukların sahip oldukları hakları öğrenmeleri için çaba harcamaktadır. Çocuk hakları internet için de geçerlidir! Bu nedenle, sosyal medyayı doğru kullanmanız için size destek vermektedir. Burada, cep telefonu, bilgisayar ve internet kullanımı konusundaki bilgileri bulabilirsin. Böylelikle, tehlikelerden uzak bir şekilde internette keyifle dolaşabilirsin.

FSM

Freiwillige Selbstkontrolle
Multimedia-Diensteanbieter e.V.

FSM çocukları ve gençleri, internette gelişimlerini negatif etkileyecek içeriklerden korumaktadır. Buna ek olarak, çocuklara amaçları ve istekleri doğrultusunda internet kullanımında destek olmaktadır.

fragFINN.de

İnternette çok sayıda harika sayfa var, ancak bunları bulmak pek de kolay değil. Çocukların emniyet içinde ve kolayca internet sayfalarını bulabilmeleri için arama motoru **fragFINN.de** sunulmuştur.

O₂ Telefónica

Telefónica Deutschland çocuklar, gençler ve ebeveynlerinin, giderek dijitalleşen dünyamızda, dijital yeteneklerini güçlendirmek için çaba harcamaktadır. www.telefonica.de/verantwortung.

ay yıldız

AY YILDIZ – Türk-Alman toplumuna hizmet veren ilk ve en başarılı cep telefonu hizmetleri sunucusu olup, kurulduğu 2005'den beri hedef kitlesinin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. AY YILDIZ, giderek dijitalleşen dünyamızda sınırlar ötesindeki insanlar arasında iletişim kurarak, kültürler arası köprü vazifesi görmektedir.

Künçe

Yayımcı:

Deutsches Kinderhilfswerk e.V.
Leipziger Str. 116-118 • 10117 Berlin
dkhw@dkhw.de • www.dkhw.de

Uygulama:

YAEZ GmbH
Kornbergstr. 44 • 70176 Stuttgart
info@yaez.com • www.yaez.com

Redaksiyon: Luise Meergans ve Sophie Pohle
(Deutsches Kinderhilfswerk e.V.), Janos Burghardt,
Jil Sayffaerth, Maya Rehwinkel, Stefanie Stöhr, Leah
Haupenthal, Jessica Gnann, Felix Melzer (YAEZ GmbH)

Çeviri: Vecdi Haggüder

Leo ile Lupe'nin fikir ve konsepti: Daniela Feldkamp

İşbirliği: Lidia de Reese (FSM Freiwillige Selbstkontrolle
Multimedia-Diensteanbieter e.V.), Melanie Endler (fragFINN e.V.)

İllüstrasyon: Marcus Koch (Character-Design), Veronika Gruhl,
Heiko Kruschker, Thorsten Trantow

Layout: Karin Mahler (YAEZ GmbH)

Baskı: Sattler Media Press GmbH

2. Basım Nisan 2023

© 2023 Deutsches Kinderhilfswerk e.V.

Bu dergi geri dönüşümlü kağıda basılmıştır.

Çünkü, çocukların sağlıklı bir çevreye sahip olma hakkı vardır.

ISBN 978-3-922427-68-1

Merhaba,

Biz, Leo ve Lupe, ikimiz de 11 yaşındayız ve birbirimizin en iyi arkadaşımız. İnternette birçok şeyi denedik. Harika şeyler keşfettik ama bunun yanında kötü sürprizlerle de karşılaştık.

Önümüzdeki sayfalarda sana internette nasıl emniyetle dolaşabileceğini ve ilk akıllı telefonunu nasıl kullanacağını göstereceğiz. Keşfedilecek çok şey var! Her konu için sana vereceğimiz küçük görevler bulacaksın. Bunlardan bazılarını en iyisi ailen ile birlikte yerine getir.

Sana bol eğlenceler diliyoruz.

Leo ve Lupe

Bu dergide şunları bulacaksın:

İlk akıllı
telefonum

Senin klipin, senin ağın
Tam sana göre: Yaratıcı ol!

Akıllı
sohbet

Sosyal Medya
dünyası

Süper star
arama motoru

İnternet:
Hepsi bir arada

Yalan haberlerin
izinde

Sınırsız Online
dünya?

Dijital
sağlık

Böyle emniyetli
olur

Dikkat,
kamuflej!

Aile içinde medya
kuralları

ABC –
İnternet Sözlüğü

Eğer bu sembolü görürsen, seni
küçük oyunlar bekliyor.

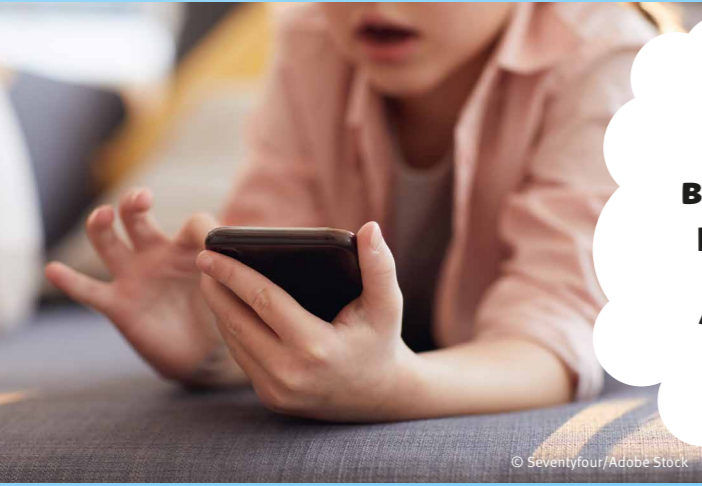
Burada anne ve babanla konuşman
gerekten bir konu var.

Bir akıllı telefonun kamerasını
bu QR kodunun üzerine tutarsan,
internette bir sayfa açılacak.

İlk akıllı telefonum

Klavyesiz ilk akıllı telefon, 2007 yılında piyasaya çıktı. Yani, sadece dokunarak kumanda edilebilen ve internet bağlantısı olan bir telefon. O zamanlar yenilik olan bu telefonlar, günümüzde artık çok normal. Geçirdiğimiz bu süre içinde cep telefonları artık tüm ayarları ve fonksiyonları ile birlikte yüksek teknolojiye sahip bir duruma geldi. Bu nedenle bazen kafalarımızın karışması da çok normal ...

Gözünde canlandır: Okuldan eve geliyorsun ve evde seni bir paket bekliyor. Bu anı uzun zamandır bekliyorsun. Sabırsızca paketi açıyorsun. En sonunda geldi! Kendine ait ilk akıllı telefonu elinde tutuyorsun. Ama nasıl çalışıyor? Ve nelere dikkat etmek lazım? Korkma! Leo ve Lupe sana her şeyi anlatacaklar.

Leo ve Lupe'de bugün ilk akıllı telefonlarını aldılar. Bak neler istiyorlar ...

Lupe

Ailemden daha fazla mahremiyet istiyorum.

Lupe

Oyunlar ve çocuklar için eğlence dolu bir internet istiyorum.

Lupe

Anne ve babamın, beni daha iyi anlamalarını ve dijital olarak neler olup bittiğinden haberlerinin olmasını istiyorum.

Leo

Dünya üzerindeki herkesin güvenilir bir internet erişimine sahip olmasını diliyorum.

Leo

İnternetteyken kendimi emniyette hissetmek istiyorum.

İlk kullanım: "Annem ve babamla neyi nefleştirmem gerekir?"

- Akıllı telefonunun bütün fonksiyonlarını kullanabilmen için, öncelikle sana en uygun cep telefonu tarifesine ihtiyacın vardır.

 Tavsiye: Önceden, hangisinin senin için mantıklı olduğu konusunu anne ve babanla konuş.
- Düşünce özgürlüğü, mahremiyet ve koruma konularındaki hakların internette de geçerlidir.

 Daha fazla bilgi: Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocukların bütün hakları yazılmıştır. Burada çocukların dijital dünyada sahip oldukları haklar konusunda kapsamlı bilgileri bulabilirsin: Beni tara!
- Cep telefonunu emniyet altına almak için bir şifre oluşturman gereklidir: PIN.

 Tavsiye: PIN'ini sonradan bulabileceğin bir yerde gizli olarak tut. Anne ve babandan da PIN'ini saklamaları için yardım isteyebilirsin.
- Ayarlarına göz at. Burada her türlü değişikliği yapabilirsin.

 Tavsiye: itme haberleri kapat ki, cep telefonun sürekli olarak ışık ve ses ile seni rahatsız etmesin.
- Kamera ile resimler ve videolar çekebilirsin.

 Ödev: Bir resim çek ve bu resmi ekranının arka planına sabitle. Tavsiye: Kamerada da ayarları değiştirebilirsin. Daha fazla bilgi: Sayfa 6-7.
- App'lerin kurulumunu yaparken, hangi haklara sahip olmak istediklerine dikkat et.

 Dikkat: App'lerin istedikleri müsadeleri hemen kabul etme! Aksi takdirde şahsına ait özel bilgilere, adres defterine ve resimlere süratle ulaşabilirler. Önceden anne ve babanla konuş. Daha fazla bilgi: Sayfa 22-23.
- Bir internet, bir oyun ya da bir App'in güvenli olduğunu nasıl anlayabilirsin?

 Daha fazla bilgi: App'lerde ya da, oyunlarda yaş sınırlamalarına dikkat et. Konuyla ilgili daha fazla bilgi Sayfa 14'de. Çocuk arama motoru fragFINN.de'de kontrol listesi bulabilirsin. Bu liste üzerinde en iyisi annen ve baban ile birlikte çalış: Beni tara!
- Anne ve babanla mahremiyet için net kuralları oluştur. Onlarla nelerin sadece sana ait olacağını ve nelere sadece senin erişebileceğini belirle.

 Daha fazla bilgi Sayfa 26-27.

İnternet nedir ve ne anlama gelir?

İnternet, dünya üzerindeki bütün bilgisayarların birbirine bağlanmasıyla oluşan bir ağıdır. İnternet'in adı Inter (= arasında) ve net (= ağ)'in birleşmesinden oluşmuştur. Dünya üzerindeki bütün bilgisayarlar çok sayıda yer altına döşenen kablolarla birbirlerine bağlıdır. Bu kablo bağlantılarına ağ adı verilir. Ve bu ağlar yardımıyla elektrikli cihazlar birbirleriyle "iletişime" girebilirler.

İnternet hangi imkanları sunuyor?

İnternet yardımıyla dünya üzerindeki bütün insanlar birbirleriyle iletişime geçebilirler. Günümüzde internet bağlantısına sahip çok sayıda cihaz vardır. Cep telefonları ve tabletlerin internet bağlantısı olduğunu muhakkak biliyorsunuzdur. Ancak, içinde azalan gıda maddesine kendiliğinden sipariş veren buzdolaplarının olduğunu da biliyor musun? İlginç, değil mi?

Senin Klipin, Senin Ağın, Tam sana göre: Yaratıcı ol!

Akıllı telefon bir telefonun çok daha ötesindedir. İnternete bağlı olsun ya da olmasın sana çok sayıda imkan sunmaktadır. Resimler, videolar ya da müzik: Her şeyi denemek ve bunları yaparken, tüm yaratıcılığını ortaya koyabilmek son derece keyif veriyor.

Bu harika görünüyor!

Çektiğin resim ve videoları birleştirerek ailenle geçirdiğin günü arkadaşlarınla da paylaşmak için bir film oluştur. Böyle bir filmi oluşturabilmen için akıllı telefonun sana bir çok imkan sunuyor: Videoları kısaltma, stil üzerinde çalışma, yavaş çekim, zaman atlamalı çekim uygulamaları herhangi bir App desteği olmadan bir çok cihazda yapılabilmektedir.

Çok sayıda videoyu kısaltarak birleştirmek, müzik ve yazılar eklemek istiyorsan **Stop Motion Studio** adlı App'i cihazına yükleyebilirsin.

Güzel anları sonsuza kadar saklama imkanı

Ailen ile birlikte lunaparkta gezinti yaptığını hayal et. Atıştırmalıklar ve içecekler gibi günün en güzel ve keyifli anlarının resmini çekebileceğin akıllı telefonun da yanından eksik olmamalı. Lunaparkın en hızlı trenine binince, en iyisi akıllı telefonunu cebinde tut.

Dikkat: Sosyal medyaya yüklenilip, paylaşılması gereken şeyleri senin için **11 ve 23** sayfalarda bir araya getirdik.

Bum bum, Çıstak çıstak, güm güm

Müziği hepimiz seviyoruz. Bir orkestranın üyesi olmaktan daha güzel bir duygu var mı? **Mussila** adlı App'in yardımıyla kendini büyük bir konsere hazırlayabilirsin.

NodeBeat adlı App ise adeta senin cebinde taşıyabildiğin müzik stüdyon. Müziğin yönetmeni ve patronu sensin. Hangi müzik stili, hangi hız, hangi ses yüksekliği ve hangi ses öğeleri. Bunların hepsine sen karar veriyorsun. Eğer yavaş ve sakin müziklerden

hoşlanıyor ve kendini bir müzik enstrümanına konsantre etmek istiyorsan, o zaman **Piano For You** adlı App muhakkak hoşuna gidecek. Bu App kısa süre içinde ne kadar iyi bildiğinin önemi olmadan piyano çalma yeteneğini geliştirecek.

Tavsiye: Anne ve babanla hangi App'in sana en uygun olduğu ve hangisini cep harçlığın ile finanse edebileceğin konusunda konuş. Çünkü App'lerin hepsi ücretsiz değildir.

Neler yapabildiğini göster!

Videolar ya da resimler çekip bunları düzenlemekten zevk mi alıyorsun? Bir film ya da resim yarışması yeteneğini başkalarına göstermek açısından iyi bir fırsat olabilir. Bunu tek başına ya da sınıfındaki arkadaşlarınla birlikte grup olarak yaratıcı bir proje oluşturarak yapabilirsin. Ve bütün bu projeyi akıllı telefonun ile gerçekleştirebilirsin. Resim ve videoların yüklenmesi her zaman risksiz olmayabilir. Bunun için muhakkak **sayfa 11 ve 19'a** da bak.

Alman Gençlik
Film Ödülü:

Alman Gençlik
Fotoğraf Ödülü:

Diğer aktüel film yarışmalarını **fragFINN.de**'de de bulabilirsin.

Fotoğraf deneği

1. Akıllı telefonunun kamera fonksiyonunu aç.
2. Öz çekim moduna geç ve başka birisiyle birlikte ya da yalnız olarak resmini çek.
3. Galerinde resmini aç ve düzenleme moduna geç.
4. Deney başlıyor: Renk, filtre, ışık ve netlik ayarlarıyla oyna. Ve bunları yaparken resminin nasıl değişime uğradığını izle.
5. Resmi kağıda bas ve hatıra olarak buraya yapıştır.

Şimdi sıra sende!

1. Hangi App'i icat etmek isterdin?
Buraya yaz.

2. App'in logosu
hangi görünümde
olurdu? Bu boş
yere çiz.

Akıllı sohbet-Chat

Kız ve erkek arkadaşların ile haberleşme, öğretmenlerinden ev ödevlerini alma ya da yaş günü partisi organizasyonu. İnternet, çevrenle iletişim kurman için çok sayıda imkan sunuyor. Bu iletişimi örneğin; sohbet, e-posta ya da sosyal ağlar üzerinden kurabilirsin.

Neden?

Avantajları

1. Çabuk gerçekleşiyor.
2. Başka bir yerdeki insan ya da insanlarla iletişim kurabilirsin.
3. Resim ve videolar gönderebilirsin.
4. Düşünüp, cevap vermek için istediğin kadar zamana sahipsin.

Dezavantajı

1. Diğer kişiyi görmüyorsun ve bu kolaçca yanlış anlamalara neden olabilir.
2. Belki cevap vermeği unutabilirsin.
3. Yazdığın yazıyı, gönderdiğin resim ya da videoları geri alamazsın, dolağısıyla silemezsin.

Ne ile?

Messenger

Messenger (Haberci) ile kişiler aralarında yazı yazarak iletişim kurabilirler. Messenger, örneğin bir App olabilir. Birçok hizmet sunucusunun App'leri üzerinden yazılı mesaj, resimler, videolar ve sesli mesajlar gönderilebilmektedir. Bu, iki kişi arasında gerçekleştiği gibi, grup içinde de yapılabilir.

E-postalar

Bir e-posta, elektronik mektuba benzerdir. E-postayı yazıp gönderen kişi ve bir veya birden fazla da alıcı kişi vardır. Bir e-posta genellikle saniyeler içinde alıcısına ulaşır. E-postalar uzun haberler için kullanılır.

Bağlayıcı içerikler için uygundur. Örneğin; bir sunum hazırlığı ile ilgili içerik için. E-postalar saklanabilir ve ayrıştırılabilir. Bilgiler kolayca kaybolmaz.

Sosyal ağlar

Sosyal ağlar, internette buluşma yerleridir. Buralarda fikirlerini ve yaşadıklarını paylaşabilirsin. Messenger'da olduğu gibi özel mesajlarını belli bir kişi ile ya da herkesin görebileceği şekilde paylaşabilirsin. Mesela bu, bir resme yorum yaptığında gerçekleşir. Bu durumda yazdığın mesajı başka kişiler de okurlar. Sosyal ağlarda nelere dikkat etmen gerektiğini tam olarak bir dahaki sayfada bulacaksın.

Nasıl?

Yazılar

Anlaşılabilir şekilde ve dostça yaz. Yazdığın kişi yüzünü görmediği için bu çok önemlidir.

Emojiler/Gifler/Fotoğraflar/Videolar

Emojiler ruh halini anlatan ve haber olarak gönderebileceğin küçük resimlerdir. Ancak, klavyenin belli tuşlarına basarakta duygularını anlatabilirsin. Örneğin:

- 😊 ya da :-) gülücük için
- 😞 ya da :-(üzgün bir yüz ifadesi için
- 😜 ya da :-P çıkarılmış bir dil için
- ❤️ ya da bir kalp için

Gifler de hareketli resimlerdir. Animasyonlar arka arkasına tekrarlanır. Gifler genellikle komik durumlar için kullanılmaktadır. Resimleri ve videoları iyi tanıdığın kişilere gönderebilirsin. Bazen bir durumu paylaşmak, bunların yardımıyla daha kolaydır. Hangi dosyaları gönderebileceğin konusundaki açıklamalarımızı derginin ilerleyen sayfalarında bulabilirsin.

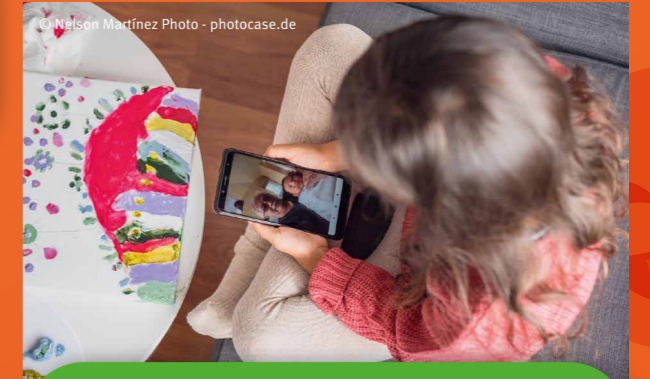
Sesli mesaj

Sesli mesaj hazırlarken, kendi sesini kaydediyorsun. Yapmış olduğun kaydı daha sonra bir kişiye gönderiyorsun.

Sesli mesajlar özellikle bir, iki cümlenin ötesinde daha uzun içerikler için idealdir. Sesli mesajlar daha şahsidir ve dinleyene ses tonundan ruh halini anlama imkanı verir.

Görüntülü arama

Uzakta olan bir kişiyle çok uzun bir konu hakkında sohbet için, görüntülü arama daha avantajlıdır. Görüntülü aramada dijital bir cihaza bağlı kameraları kullanıyorsun. Senin ile sohbet ettiğin kişinin resim ve sesi aynı anda aktarılmaktadır.

Tavsiye: Özel bilgiler, yine özel olarak kalmalıdır. Bunun için telefon görüşmesi yaparken başka kişilerin dinlemediğinden emin ol. Özellikle sözlü bir mesajı hopperlörü açarak dinlediğin zaman. Hangi bilgileri, herkesin göreceği şekilde paylaşmaman gerektiğini sana **sayfa 23**'de anlatacağız.

En çok sevdiğin iki kişiyi burada tanıtır.

En uygun Emojiyi buraya çiz:

En sevdiğim 1. kişi:

İsim: _____

En sevdiğim 2. kişi:

İsim: _____

Sosyal Medya dünyası

TikTok, WhatsApp ve benzerleri – bu sosyal medyaları muhakkak daha önceden duymuşsundur. Peki, bunların arkalarında neler var ve kullanımlarında nelere dikkat etmelisin?

Önceki sayfadan öğrendiğin gibi, sosyal ağlar internette büyük odalara benzerler. Buralarda dünya üzerindeki bütün insanlar birbirleriyle iletişime geçebilirler. Kendi odandan çıkmadan bu yolla kız ve erkek arkadaşlarınla, o anda nerede olurlarsa olsunlar sohbet edebilirsin. Çok sayıda sosyal ağ bulunmaktadır ve bunların çoğunluğu en az 13 yaş ve üzerinde olunması durumunda kullanılabilir. Bunları kullanabilmek için anne ve babandan izin alman gereklidir. Bu platformların sana nasıl imkanlar sunduklarını göstereceğiz.

Sosyal ağların faydaları

1. Dünya üzerindeki herkesle iletişime geçme imkanı.
2. Keyif verici.
3. Bize ilham verebilecek çok sayıda bilgi.

Sosyal ağların dezavantajları

1. Yalan haberler yayılabilir.
2. Hakaret ve aşağılamalara sıkça rastlanır.
3. İnsanlar sanki başka birisiymiş gibi davranırlar.

En tanınmış sosyal ağlar hangileridir?	Orada ne yapılabilir?
Instagram	<ul style="list-style-type: none"> Resimler, videolar ve yazılar paylaşılabilir. Başkalarının resim ve videolarına yorum yazılabilir. Başka kişiler ile özel yazışma yapılabilir.
kindersache.de	<ul style="list-style-type: none"> "Çocuk hakları" ve "Haberler" gibi çok sayıda bölüm vardır. "Sen de katıl" bölümünde hikayelerini paylaşabilirsin. "Juki" bölümü özellikle çocuklar için bir video platformudur.
Snapchat	<ul style="list-style-type: none"> Resimleri, videoları ve haberleri, birkaç saniye görünecekleri şekilde paylaşabilirsin.
TikTok	<ul style="list-style-type: none"> Kısa videoları oluşturma, üzerinde çalışma ve paylaşma imkanı. Başkalarının videolarını yorumlayabilirsin.
WhatsApp ve Signal	<ul style="list-style-type: none"> Bu mesajlaşma sistemi üzerinden haberleri, resimleri ve videoları, kız ve erkek arkadaşların ile, aile fertlerinle paylaşabilirsin.
YouTube ve YouTube Kids	<ul style="list-style-type: none"> Sana ait videoları yükleme imkanı. Başkalarının videolarını yorumlayabilirsin.

"Google Family Link" 13 yaşından itibaren kullanılabilir. YouTube Kids'de yaş sınırlaması yoktur.

Hangi resimleri paylaşabilirsin ve hangilerini paylaşmaman daha iyidir

Başkasının resmini online olarak yayınlamadan önce, kendilerinin iznini al. Çünkü herkesin kendisinin yer aldığı bir resmin online yayınlanmasını yasaklama hakkı vardır. Buna, kendi resim hakkı denir. →

Özel ya da herkese açık hesap?

Herkes hesabının (İngilizce "Account") özel mi yoksa herkese açık mı olması gerektiğini kendi ayarlayabilir. Bunun anlamı, sadece senin seçtiğin kişilerin mi, yoksa kullanıcıların hepsinin mi paylaştığın resim, yazı ve videoları görme imkanındır. Sana, sadece tanıdığın kişiler ile yüklediğin şeyleri paylaşmanı tavsiye ederiz.

Çocuklar için alternatifler

Instagram, Snapchat ve benzerlerine kayıt olmaman için çeşitli nedenler vardır. Belki yaşıñ yeteri kadar büyük değildir? Çocuklar için özel internet sayfaları vardır. Bunlara bir örnek olarak [kindersache.de](https://www.kindersache.de)'yi verebiliriz.

Kontrol listesi

- Resmi sen mi çektin yoksa resmi paylaşmak için izin aldın mı?
- Resimde yer alan bütün kişilerin (ve ailelerinin) resmi paylaşman için izinleri var mı?
- Resimde yer alan ve bir kişi için utanç verici olabilecek şeyleri kaldırdın mı?
- Resimde açık-saçık giyinmiş, hatta çıplak şekilde kimsenin olmadığından emin misin?
- Anne ve baban ile birlikte platformun emniyet ve mahremiyet ayarlarını kontrol ettin mi?
- Yabancı kişilerin, paylaştığın resimden hareket ederek, nerede oturduğunu ve hangi okula gittiğini bulamaya çalıştırdın mı?

Anne ve babanla fikir alışverişinde bulun!

Anne ve baban, muhakkak sosyal ağlar konusunda yeterli tecrübeye sahiplerdir. Bir hesap oluşturmadan önce, onlarla fikir alışverişinde bulun. Sizin için, üzerinde konuşmanız gereken birkaç soruyu bir araya getirdik:

- Hangi içerikleri, anları ve yaşadıklarını paylaşabilirsin ve bunları kimler görebilir?
- Yakınlanmış bir haber, bir resim ya da bir yorumdan rahatsızlık duyuyorsan ne yapmalısın? Siber zorbalık konusunda geniş bilgileri sayfa 18'de bulabilirsin.
- Haftada kaç saat internette vakit geçirebilirsin?

Süper yıldız arama motoru

Arama motorları, internetin içindekiler listesidir. Sana, yaptığın aramada bilgiler verip, sorularına cevap bulurlar.

Bu nedir?

Hiç, bir konu hakkında düşünüp, cevap bulamadığın oldu mu? Arama motorları dijital süper yıldızlar olup, tam bu noktada sana yardımcı olurlar. Bu motorlar, aynen bir sözlük niteliği taşıyıp, her yere yanında taşıyıp, soru sorabileceğin yardımcılarıdır.

Nasıl işliyor?

Arama motorları internette bir sayfadır. Bu sayfa üzerinden başka sayfaları arayabilirsin. Bu sayfada bir arama alanı yer alır. Buraya kelimeler ya da tam cümleler yazarak arama yapabilirsin. Arama motoru, sorularına cevap bulabileceğin sayfaların bir listesini ekrana getirir.

Aktüel olarak dünyanın en büyük arama motoru Google'ı muhakkak duymuşsundur. Ama bu arama motoru yetişkinler içindir. Sana doğrudan, özellikle çocuklar için yapılmış bir arama motoru kullanmanı tavsiye ederiz. Bunlar sana çok avantaj sunmaktadır. Buralarda hoşuna giden şeyleri ve seni ilgilendiren konulu içerikleri bulabilirsin.

Avantajları

1. Hemen hemen her konuda bilgiye ulaşabilirsin.
2. Arama motorunu her yerde kullanabilirsin.
3. Sonuçları daima son sürat alıyorsun.
4. Sonsuz bir bilgi birikimine ulaşma imkanın var.

Dezavantajları

1. Çok aşırı sayıda bilgi var.
2. Çok sayıda yanlış bilgi var.
3. Kullanıcıların şahsi bilgilerinin korunmasına her zaman yeterince önem verilmiyor.

Ev ödevlerine yardım

Arama motorları ev ödevlerini yaparken sana yardımcı olabilirler. Bir kelimenin nasıl yazılması gerektiğinden emin değilsen ya da herhangi bir konuyu araştırmak istediğinde arama motorları doğru çözüme ulaşman konusunda yardımcı olabilirler.

Leo'nun tavsiyesi:

İnternette iyi bir kaynağı nasıl tanıyabilirim?

- İnternet sayfasının sahibi ile ilgili hiç bilgi var mı?
- Sayfadaki metinlerin yazarının ismi ve soyadı belirtilmiş mi ya da bir kamu kurumu tarafından mı bu hizmet sunuluyor?
- Aktüel bir tarih yer alıyor mu?
- Metin hatasız bir şekilde mi yazılmış?

Farklı kaynakları aramak ve karşılaştırmak İnternette yaptığın araştırmada, çok sayıda "iyi" nitelikteki kaynağı birbirleriyle karşılaştırman önemlidir. Çok sayıda güvenilir sayfa birbirlerine çok yakın sonuçlar sunuyorsa, nispeten içeriğin doğru olduğundan hareket edebilirsin.

Tavsiyeler ve kolay yollar

- Tek kelimeler ya da kelime kombinasyonları kullan.
- Bir ya da birden fazla kelimeyle aramayı dene.
- Konuyu tanımla.
- Doğru yazmaya dikkat et.

Rahatlıkla kullanabileceğin arama motorlarına örnekler:

- fragFINN.de
- blinde-kuh.de

İnternet sayfaları:

- kindersache.de
- KiKA.de
- seitenstark.de
- hanisauland.de

Araştırma Bilmecesi

Şimdi arama motoru konusunda tam bir profesyonel oldun ve en iyi şekilde hazırlandın. Leo ve Lupe'nin Araştırma-Bilmecesi'nde hemen öğrendiğin şeyleri test edebilirsin.

Neyi arayacağına karar ver.

Arama yapacağım konu:

Hangi arama motoru ile araştırma yapacağına karar ver (blinde-kuh.de, fragFINN.de).

Şu arama motorunu kullanacağım:

En uygun arama kelimelerini düşün

Arama kelimelerim:

Konun ile ilgili olarak bulduğun şeyleri not halinde yaz:

- 1.
- 2.
- 3.

Eğer istersen, bulduğun sonuçları annen ve baban ile paylaşıp görüşebilirsin.

İnternet: Her şey bir arada

Bilgisayarın ve akıllı telefonun ile internette harika şeyler yapabilirsin: Videolara bakabilir, müzik dinleyebilir ya da arkadaşlarınla oyun oynayabilirsin. Bunları yaparken nelere dikkat etmen gerektiğini burada öğreneceksin.

Çocuk sayfalarını bulmak

İnternetteki çocuk sayfaları kolay anlaşılabilir, bol renkli ve çok resimlidir. Herhangi bir şeyi tam olarak anlayamıyorsan ya da sana acıip geliyorsa büyük bir ihtimalle içerikler özellikle çocuklar için hazırlanmamıştır. En iyisi anne ve babana sor. Onlar sana en doğru sayfayı bulman için yardımcı olacaklardır. Sayfa 30'da birkaç tavsiyeyi sizler için bir araya getirdik.

Hesaplar, aboneler ve profiller

Çok sayıda platform, ilk kullanımından itibaren ismin ve e-posta adresin ile birlikte bir hesap oluşturmanı istemektedirler. Bu aslında bir problem oluşturmamaktadır ancak, anne ve babanın iznini alman gerekir. Netflix ya da YouTube gibi platformlar özellikle çocuk profillerine sahip olup, içerikler burada filtrelenmektedir. Böylelikle aradığını çok daha kolayca burada bulabilirsin. Ama dikkat!: Bazen bir ödeme yapman istenmektedir. Böyle abone sözleşmeleri, uzun süre için geçerli olduğundan sadece anne ve baban ile yapmalısın.

Dikkat, gençler koruma altında!

Muhakkak bir filme bakarken ya da, oyun oynarken FSK ya da, USK gibi semboller gözüne çarpmıştır. FSK'nın anlamı "Film Endüstrisinin Gönüllü Kendini Kontrolü"dür. Burada uzmanlar, bazı içerikleri hangi yaş grubunun seyredebileceğine karar verirler. Bunun amacı çocukları kızdırmak değil, onları korumaktır. Çünkü, kaba kuvvet ve korku dolu sahneler, çocukları rahatsız edebilir ve onlarda korkulara neden olabilir. FSK filmleri şu kategorilere ayırmaktadır: 0, 6, 12, 16 ve 18. Bu kategoriler senin bir filme bakmadan önce en azından hangi yaşta olman gerektiğini göstermektedir. Aynı şey bilgisayar ve online oyunları için de geçerlidir. Bunun anlamı "Eğlence yazılımı öz kontrolü" ya da USK'dır.

Videoları seyretme

Çok sayıda müzik videosunu, Let's Play'leri ya da hayvan videolarını internette bulabilirsin. Juki ya da YouTube Kids adlı platformlarda uygunsuz görüntüler içermeyen en sevdiğin videoları seyredebilirsin. Eğer bunların dışındaki video platformlarında gezinti yapıyorsan, o zaman anne ve babanın gençleri koruma yazılımı JusProg'u yükleyip, kurulumunu yapmaları gerekir. Bu seni tehlikeli içeriklerden koruyacaktır. Tanıtımcı kişilerin yüklemiş oldukları videolarda da, reklam konusunda dikkatli olman gerekir. Eğer reklam içeriyorsa, bunun işaretlenmiş olması gerekir. Genelde kişiler para karşılığında ürünlerin reklamını yapmak amacıyla bu videoları yüklemektedirler. Juki ya da YouTube platformlarının tam tersine işleyen Netflix, Amazon Prime ya da Spotify gibi akım hizmetleri de bulunmaktadır. Buralara abone olarak çok sayıda farklı filmi izleyebilir, istediğin müziği dinleyebilirsin. Ancak, bunun için her ay abone ücreti ödemek mecburiyetindedir.

Oyun oynamak

İnternette farklı kategorilerde çok sayıda oyun bulabilirsin. Örneğin; Jump'n'Run adlı oyunda, engelleri aşarak puan toplayabilirsin. Macera oyunları, genellikle başrolü senin oynadığın bir hikayeye sahiplerdir ve sen hikayeden hikayeye geçerek mücadele edersin. Yarış oyunlarında otomobil ya da motosiklet ile yarış yapabilirsin. Yaşam tarzı oyunlarında ise, online olarak makyaj yapıp, yemek pişirilmektedir. Bütün sunulan bu imkanlarda, USK'nın yaş sınırlamalarına ve "App alışverişi" diye adlandırılan bir oyun için örneğin yeni bir hayat ya da, gerekli malzemeyi satın alma mecburiyetin konusunda dikkatli ol.

Büyük Saklanma

Saklanıyorsun ve yoldayken çekmiş olduğun bir cadde ismini, bir ağacın ya da yolun resmini ardı ardına ipucu olarak diğer oyunculara gönderiyorsun.

Geocoaching

Define avına çıkıyorsun. Değerli eşyaların saklandığı yerleri gösteren Online harita, bunları bulman için sana yardımcı oluyor.

Daha birçok zevkli oyunu internet-abc.de adresinde bulabilirsin. Çocuk web siteleri için ipuçları seitenstark.de adresinde bulunabilir.

Harika karışım! Gerçek yaşamın, Online dünya ile birleştiği çok sayıda oyun var. Bunun için en güzel örnek Wii-Konsole'dir. Daha başka harika oyunları burada bulabilirsin:

Sahte haberlerin izinde

İnternette çok sayıda sahte haber dolaşiyor. Leo ve Lupe ile bu sahte haberlerin peşine düş ve bunları nasıl anlayabileceğini öğren.

İnternet çok sayıda imkan sunmaktadır. Ancak, bazı konularda dikkatli olman gereklidir. Okuduğun bütün haberlerin hepsi gerçeği yansıtmıyorlar. Leo ve Lupe sana sahte haberleri nasıl farkedebileceğin konusunda yardımcı oluyorlar.

Lupe

Söyle bana Leo, hiç sahte haberler konusunda daha önceden bir şey duydun mu? İnternette dikkatli olmam konusunda bir şey okudum. Bazen çok saçma şeyler yazdığını görüyorum. Ama neyin doğru neyin yanlış olduğu konusunda emin değilim. Bak, şu haberi buldum. Bana yardımcı olabilir misin? 🤔

Leo

Tabii ki, bu zannettiğin kadar zor değil. 😊 İçeriği doğru olmayan, yanıltıcı haberlere sahte haber denir. Özellikle internette bu haberlere sıkça rastlanır. Bunlara "Fake News" da denir. Bu, İngilizceden gelip, anlamı "sahte haber"dir. Bazen bu haberlere gerçek olmayan resimler ya da videolar eklenir. Bunlar bilgisayar yardımıyla üzerinde oynama yapılmış malzemelerdir.

Lupe

Çılgınca bir şey. İnsanlar bunu neden yapıyorlar?

Leo

Bazı insanlar herhangi bir şeye o kadar çok inanıyorlar ki, başka insanları da bunun için ikna etmek istiyorlar. Nefret kaynaklı çok sayıda sahte haber de yayılmaktadır. Bunun nedeni belli bir hedefe varma amacıdır. Bunun dışında Fake News yazıp, para kazanan insanlar da vardır. 💰

Lupe

O zaman neyin doğru, neyin yanlış olduğunu anlamak o kadar da kolay değil. 😊 Bir haberin sahte olduğunu anlayabilmem için bana birkaç tavsiyede bulunabilir misin?

Leo

Okuduğun haberin içeriğini başka internet sayfalarındakiyle karşılaştır. 🔍 Haber başlığına ve yazarına bak. Sana inandırıcı geliyor mu? Şüpheli kal ve bir haberin doğru olduğundan emin olmadan sakın başkalarıyla paylaşma. Şimdi şu haberin sahte mi yoksa gerçek mi olduğunu belirlemeye çalış. 😊

Okullar kapatılacak

Alman Eğitim Biliği çocuk ve gençlerin bugünden itibaren atık okula gitmemelerine karar verdi. Bilim insanlarına göre, aksi takdirde çocuklar ve gençler ok akıllı olacaklar...

Yazar: Willi Şakacı

Ödev

Lupe'ye, ciddi bir haber olup olmadığı konusunda yardımcı ol. Belki de sahte bir haberi ortaya çıkartacaksın. Söylenene inanıyorsan yanına çarpı at.

Başlık inandırıcı mı?

Yazım dili doğru mu ve mantıklı geliyor mu?

Haberin kaynağı sana inandırıcı geliyor mu?

Yazar tanınmış birisi mi?

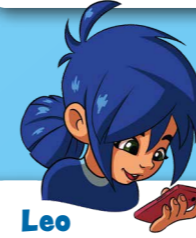
Lupe

Harika, bunu birlikte çok güzel çözdük. 🎉👏 Ama Leo, inandırıcı bir haber ile arasındaki farkı bana söyleyebilir misin?

Leo

Eğer haberler tek bir bakış açısından yazılmışsa dikkatli olman gerekir. 🙌 Güvenilir haberler, gerçeklere dayalı olarak aynı konuyla ilgili farklı bakış açılarını aydınlatırlar. Eğer bir haberin gerçek mi olduğundan hala emin değilsen, künyeye bakabilirsin. Bir künye kanunen mecbur tutulan bir şekilde hazırlanmış bir yazıdır. 🔍 Bunun içinde internet sayfasıyla ilgili olarak kimin sorumlu olduğu yazar. Eğer internet sayfasının künyesi yok ya da içinde kimin sorumlu olduğu yazmıyorsa, bu sayfaya güvenmemek gerekir.

Leo

Okuduğun haberle ilgili olarak annen ve babanla, arkadaşlarıyla fikir alışverişi yap. Eğer bir haber yalanlar içeriyorsa o zaman birlikte şikayet edebilirsiniz. Sen en iyisi çocuklar için hazırlanmış sayfalardaki haberleri oku. Bunlar için örnek olarak www.kindersache.de ya da, www.hanisauland.de verebiliriz. Bu sayfalar çok sayıda kişi tarafından kontrol edilmişlerdir. Fake News'ların burada yeri yoktur. 😊

Lupe

Buna rağmen hala emin değilsem ne yapabilirim? 🙄

Anne ve babanla fikir alışverişi yap!

Anne ve babanın muhakkak Fake News ile ilgili tecrübeleri vardır. Kendileriyle bu konu ile ilgili fikir alışverişi yap ve sahte haberleri nasıl anlayacağını onlardan öğren:

Anneler ve babanla fikir alışverişi yaparken üzerinde durmanız gereken birkaç soruyu burada bir araya getirdik:

Fake News nedir?

Kime başvuruda bulunabilirim?

Bunları nasıl tanıyabilirim?

Çocuklar için korumalı sayfalarda bazı örnekleri gözden geçirin:

Fake News'lara karşı ne yapabilirim?

www.fragfinn.de, www.kindersache.de

Sınırsız Online Dünya?

İnternet heyecan verici, rengarenk ve gürültülü olduğu kadar tehlikeler de içerir. Maalesef bazı insanlar internet ortamındaki anonimliği kötüye kullanıp, başkalarını bilerek yaralamak için hakaret etmekte ve kimlikleri belirlenmeden bu hakaretleri yaymaktadırlar. Sana burada, siber zorbalık (Cybermobbing) ve nefret söylemleri (Hassrede) konusunda bilgi verecek, ağda daha fazla saygı için neler yapabileceğin konusunda seni aydınlatacağız.

Siber Zorbalık (Cybermobbing) nedir?

Eğer başkaları seni sürekli olarak itip kakarsa ve sana hakaret ederse bu Mobbing anlamına gelir. Sanal Zorbalık'ta (Cybermobbing) taciz bu kez WhatsApp, Instagram ya da TikTok gibi sosyal ağlar üzerinden gerçekleşmektedir. Örneğin; seni zor durumda bırakacak, hiç de iyi görünmediğin resim ve videoların yayınlanması ya da yaralayıcı, hakaret içeren haberler alman. Sanal Zorbalık (Cybermobbing) günün her saatinde gerçekleşebilir. Bazı Mobbing durumlarında, yapan kişiler sanki başka birisiymiş gibi davranıp, yanlış bilgiler yaymaktadır.

Nefret Söylemi (Hassrede-Hatespeech) nedir?

Bu nefret yüklü paylaşımlar, belli guruplara üye insanlara yönelik olarak yapılmaktadır. Bunlar, başka ülkelerden gelmiş insanlar, başka bir dini inanca sahip insanlar ya da belli bir engelliliğe sahip insanlar olabilir. Kötü niyetli insanlar bu guruplara dahil insanları kaba kuvvet dolu dilleriyle ve yayınladıkları resimlerle sindirmek ya da küçük düşürmek istemektedirler.

İnternette tehditler ve hakaretler güzel değildir ve izleyen, ilgili olmayan kişileri de rahatsız edebilir. Eğer, sosyal medyada seni rahatsız eden bir şey ile karşılaşarsan, şunları yapabilirsin:

Yardım al!

İnternette bir kişi tarafından hakarete uğruyorsa da rahatsız mı ediliyorsun? Bu konu hakkında güvendiğin bir kişiyle konuş. Eğer annen ve babanla konuşmak istemiyorsan, anonim olarak cybermobbing-hilfe.de, juuport.de ya da nummergegenkummer.de adlı danışma sayfalarına başvurabilirsin.

Sınır koy!

Nerede oturuyorsun? Soyadın ne? Hobilerin ile nerede ve ne zaman uğraşıyorsun? Sen ağdayken yabancı kişilerin sana yönelttikleri bu sorular çok ileri gidiyor! Adresin ve her pazartesi günü bale stüdyosuna gitmen sana özel bilgilerdir ve kötü niyetli insanlar tarafından kimlik profili hırsızlığı ya da sanal zorbalık için kullanılabilir. İnternet üzerinden yaptığın tanışmada bazı şeylerin normal olmadığını mı farkediyorsun? Cesaretli ol, tanıştığın

kişiye bunu açıkça söyle ya da direkt olarak bu kişinin sana erişimini bloke et. Bir başka imkan da, okulda öğretmeninden bu konu ile ilgili sınıfa bilgi vermesini rica etmendir:

WAKE UP
www.wakeup.jetzt

Soruya cevap olduğunu düşündüğün cümleleri halka içine al.

Daha sonra bu konuyu annen ve baban ile görüş.

İnsanlar neden zorbalık yapar?

- Çünkü bundan keyif alırlar
- Sınırları zorlamak için
- Başkalarından övgü almak için
- Canları sıkıldığı için
- Özgüvenleri olmadığı için
- Güç kullanmak için

Zorbalık görmüş kız ve erkek arkadaşına nasıl yardım ederdin?

- Yardım teklif ederim
- Bir eğitime haber veririm
- Sınıf arkadaşlarımla bu problem konusunda konuşurum
- Beklerim, nasılsa unutulur
- Bu kişiye nasıl yardım edeceğimi bilmiyorum
- Zorbalığı yapan kişiyle veya kişilerle irtibata geçerim

Dijital Sağlık

Çok sayıda kişi cep telefonlarını hep yanlarında taşıyorlar. Buna rağmen, insan yaşamını cep telefonu ekranına bakmadan da sürdürebilmeli. Sana sağlıklı bir cep telefonu kullanımının nasıl olması gerektiğini göstereceğiz.

Haberleri kontrol ederek, videolara bakarak, oyun oynayarak saatlerin nasıl geçtiği anlaşılmıyor. Ekranı bakıldığı müddetçe zaman çok hızlı geçiyor ve sen bunu hiç farketmiyorsun. Otobüs beklerken bu bir avantaj olabilir ancak, yüzmeye gitmeyi planlamana rağmen, birdenbire Cumartesi gününün yarısı geçmiş ise yazık olur.

Akıllı telefonlar ve internet zamanı harcayan en büyük faktörlerdir. Bunun için, kendine sınırlar koyman çok önemlidir. Akıllı telefonundaki mesajlar hiçbir zaman arkadaşların ile kurduğun şahsi bağın yerini tutamaz.

Bunun pozitif bir yan etkisi de, arkadaşların ile buluştuğunda hareket etmemdir. Vücudunun dinç kalması için hareket etmen çok önemlidir. Ayrıca tabiatla zaman geçirirsen, stresin azalacak ve temiz hava sayesinde kendini çok daha iyi hissedeceksin.

© Halfpoint/Adobe Stock

Sosyal ağlar

Sosyal ağlar, insanın moralini bozabilir, hatta hasta olmasına neden olabilir. "FOMO" sosyal medyaya bağlı olarak oluşan hastalığa verilen addır. Bu isim İngilizcede "fear of missing out" (kaçırma korkusu) tanımlamasının baş harflerinden oluşur. Yani bir şeyleri kaçırma korkusu anlamına gelir. Belki biliyorsundur: Sınıf arkadaşları arasında yapılan sohbette, sürekli yeni bildirim gelmektedir. Her şeyi öğrenip, hiçbir şeyi kaçırmamak için otomatik olarak birkaç dakikada bir akıllı telefonunu alıp bakıyorsun. Eğer bunu yapamıyorsan, kendini iyi hissetmiyorsun. Sosyal ağlarda da sürekli olarak yeni paylaşımlar yapılmaktadır. İnsanların çoğunluğu genellikle kendilerinin güzel görüldüğü en özel anları ve fotoğrafları paylaşmaktadırlar. Kötü günler nedeniyle hiç paylaşılmaz. Bu nedenle yanlış bir algılamaya ortaya çıkabilir. Bu insanlarla karşılaştığında kendi hayatımızın onlarınkinden daha sönük geçtiğini, onlarınki kadar güzel olmadığını düşünebiliriz. Bunun nedeni şudur. Online profiller bir insanın bütün hayatını tam olarak yansıtmazlar. Kendimizi, sosyal ağlarda dolaşan diğer insanlarla karşılaştırmak bize iyi gelmez.

© deyanageorgiev/Photocase

Bağımlılık faktörü

Sosyal ağlar neden bu kadar çekicidirler? Çünkü beğeni ve pozitif değerlendirmeler toplamak için, senin uzun süre bu ağlarda kalmanı amaçlamaktadırlar. Çünkü bu mutluluk duygusu yaşatmaktadır. Gelen bildirimler sanki bir ödül gibi algılanmaktadır. Ve bunlara herkes sevinmektedir. Bu duyguya hasret o kadar büyüyebilir ki, bağımlılık tehlikesi burada başlar. Bunun anlamı senin, arkadaşlarından ve aileden uzaklaşmandır. **Sıkça cep telefonunu bilinçli olarak başka bir yere koy ve internette olmadığın zamanın tadını çıkartmaya çalış!**

Lupe'nin tavsiyesi:

Akıllı telefonunu bir köşede bırakmana yardımcı olabilir:

Kendine plan yap

İnternete girmeden sana zevk verecek ne yapabilirsin?

Zaman dilimi ayır

Cep telefonunu ne zaman kullanacaksın ve ne zaman bir köşeye bırakacaksın? Örneğin, yatmadan bir saat önce akıllı telefonunu kapatırsan, daha iyi uyuyacağını göreceksin.

Otomatik oynatma fonksiyonunu kapat

Ne kadar çok içerik görmek istiyorsun? Herhangi bir platformda videolar arda ardına otomatik olarak oynatılıyorsa, Stop'a basarak kapatmak oldukça güçtür.

Limitler oluştur

Online olarak ne kadar zaman geçirmek istiyorsun? Bir zaman limiti oluşturarak, her gün en fazla bir saat akıllı telefon kullanabilirsin. Bunun aynısını sosyal ağ kullanımları için de ayarlayabilirsin.

Bildirimleri kapat

Ekranına bir sinyalle bildirim geliyorsa, gözlerinin buna takılmama imkanı yoktur. Bunun için sana gönderilen bildirim ayarlarını daha iyi düzenle. **Ayarlar > App'ler > App ayarları > Bildirimler**'in üzerine tıklayarak buradaki kaydırabileceğin buton yardımıyla bildirimleri kapatabilirsin.

Birlikte bir cümle oluşturan dört kelime ara.

X	R	C	N	M	L	P	Q	Q	H
J	W	H	Y	I	Z	F	B	Y	I
F	O	R	O	F	Z	I	E	T	N
E	W	F	Z	Z	S	L	W	O	Y
X	N	L	N	E	X	D	U	Q	D
M	U	P	B	I	T	E	S	I	D
L	F	A	T	T	V	I	S	Y	U
Y	V	M	R	A	A	N	T	U	M
L	I	O	D	W	U	E	F	E	L
S	G	N	U	T	Z	E	O	H	F

Cümle bu konuyla ilgili.

Doğru çözüm cümlesini sayfa 25'te bulacaksın!

Çözüm cümlesi:

Böylesi daha güvenli

Garip e-postalar, şahsi profil sayfasına giriş yapamama, bilgisayarın kendiliğinden kapanması ve bu nedenle yaptığın çalışmanın kaybolması gibi problemlerin mi var? Sana, internette sörf yaparken nelere dikkat etmen gerektiğini burada anlatacağız.

lh0BaegP!

Güvenli bir şifre oluşturmak istiyorsun ama bunu aklında nasıl tutacağını bilmiyor musun? Bunu en kolay bir cümle oluşturarak aklında tutabilirsin. Örneğin Lupe şu cümleyi alıyor: "Ich habe null Bock auf ein geklautes Passwort!" (Çalınmış bir şifreye hiç hevesim yok!). Şimdi kelimelerin baş harflerini alıyorsun ve sonuna ünlem işaretini koyuyorsun. Ortaya çıkan şifre: lh0BaegP! Bunu istediğin her cümle ile yapabilirsin. Şimdi sen de dene.

Bir hayalet gibi

Gerçekten gerektiği zaman şahsına ait bilgileri ver. Bir yere kayıt olurken, eğer imkanın varsa gerçek ismini değil, fantazi ismini kullan. Ev adresin ve soyadın gibi özel bilgilerini kesinlikle paylaşma.

Örneğin, sosyal ağlarda profilini "Özel" olarak ayarlayabilirsin. Bu durumda senin ile ilgili bilgileri sadece kız ve erkek arkadaşların görebilir. İstemediğin kişilerin seninle irtibata geçmemeleri için onları kolayca bloke edebilirsin. Şahsi bilgilerin korunması bir çocuk hakkıdır. Takip App'leri sayesinde anne ve baban o anda nerede olduğunu görebilir, dolayısıyla merak etmezler. Ancak okuldan sonra gizlice şekerleme satın aldığını da anne ve babanın bilmesi mi gerekir? Takip App'leri acil durumlar için gereklidir. Bunun için, anne ve babana neden senin her zaman nerede olduğunu bilmek istediklerini sor.

Kendini nasıl koruyacağını biliyorsun! Kaskımı takmam lazım ondan sonra ben de geliyorum.

Emniyetli bir şifre şöyle oluşur:

- **En az 8 karakter**
- **Büyük ve küçük harfler:** örneğin abCdEF
- **Özel karakterler:** örneğin / ! ? *
- **Sayılar:** örneğin 0123, ancak hiçbir zaman sırayla değil!

Çerez kırıntılarından kaçının

Neden bazı reklamların tam sana uygun olduğunu hiç merak ettin mi? Bunun nedeni "Cookies" diye adlandırılan çerezlerdir. Çerez kırıntılarında olduğu gibi Cookies yardımıyla bunları takip ederek internette yaptığın gezinti takip edilebilir. Bu durumda internet tarayıcın bilgisayarına ya da akıllı telefonuna küçük bilgiler kaydeder. Cookies'ler tarayıcı ayarlarından iptal edilebilirler. Bu konuda en iyisi anne ve babanın fikirlerini al.

Virüslerin saldırısı

İnternette indirilen her şeyin önceden ve kurulum sonrasında virüs taraması yapılması gereklidir. Bunun için ücretsiz virüs tarayıcılar ve Anti-Virüs programları vardır. Firewall ise bilgisayarını korumak için ek bir önlem sunmaktadır. Firewall, bilgisayarın etrafına örülmüş koruma duvarı gibidir.

Mail ile saçmalık

Eğer bir e-posta adresin varsa, bazen "Önemli: Para kazandın" gibi e-postalar alıyorsundur. Bu e-postalara "Spam" denir ve istenmeyen elektronik posta anlamına gelir. Bunlar reklam içeriklidir. Genellikle bunlara dosya ve yönlendirme adresleri eklenmiştir. Bunlara tıklarsan, acayip internet sayfalarına yönlendirilirsin. Bunu yaparsan istemeden virüsleri ya da zararlı programları indirmiş olabilirsin.

Emniyetle yolda

İnternet tehlikeler ile dolu. Ancak sadece internet değil! Kendine dikkat et ve başka şeyler nedeniyle dikkatinin dağılmasına engel ol:

- Önemli değil; ister bisiklete bin, istersen trafik ışıklarından geç. Cep telefonunun güncel trafikte işi yoktur!
- Sadece güzel resimler çekmek için, hayatını tehlikeye sokma!
- Kendini gösterme oyunlarına dikkat et. İnternette moda olan her şeyi yapma, senin için tehlikeli olabilecek cesaretini ispatlama taleplerini reddet.

Herkese açık ve özel ne demektir?

Çarpı koy: İnternette sana ait hangi bilgileri paylaştın? Cevaplar konusunda annen ve babanla konuş.

İsim ve Soy ismi

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Doğum tarihi

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Adres

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Şifre

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Anne ve babanın meslekleri

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

En sevdiğin yemek

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Annen ve babanın evden ayrılma saatleri

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

E-posta adresi

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Cep telefonu numarası

Özel Herkese açık Duruma göre değişir

Dikkat, Kamouflaj!

Reklamlarla gün içinde sıkça karşılaşırız. Radyoda, televizyonda, gazetelerde ve büyük plakatlarda. İnternette reklamlarla doludur. Ancak bunları ilk bakışta reklam olarak tanımlamak imkanı yoktur. İnternette türlü türlü reklam şekli vardır.

Açılır pencere

"Pop-up" İngilizce bir tanımlama olup, "aniden çıkan" anlamına gelir. Pop-up'lar herhangi bir sayfaya gittiğinde ya da, bir yönlendirmenin üzerine tıkladığında kendiliğinden açılan pencerelerdir. Bu pencereleri kapatmak için kullanılan [X] işareti genellikle çok küçüktürler. Modern internet tarayıcıları bu pencereleri bloke etme yeteneğine sahiptirler ve böylelikle rahatsız edici reklam pencerelerini engellerler.

Banner (Afişler)

Banner'ler internet sayfalarına yerleştirilmiş küçük sütunlar olup, reklam afişi niteliğindedirler. Genellikle resim ve metinlerle belli bir ürün üzerine dikkatler çekilir. Bannerlerin arkasında genellikle yönlendirme adresleri gizlidir. Bunun anlamı, bannerin üzerine tıkladığın zaman reklam içeren internet sayfasının açılmasıdır.

Uygulama (App) içi satın alma işlemi

Çok sayıda oyun App'ini cep telefonuna ücretsiz olarak indirebilirsin. Ancak oyun sırasında basamakları çıkabilmek için, bazı şeyleri parayla satın alma mecburiyeti vardır. Ancak bu yolla başkalarına karşı avantajlı duruma geçebilir ya da rahatsız edici bekleme sürelerini aşabilirsin. Bunun dışında App'lerde sıkça reklamlar gösterilmektedir.

Videoda reklam spotu

Çok sayıda internet sayfasına videolar yerleştirilmiştir. Bu videolar devreye girmeden önce ve bittikten sonra reklam spotu gösterilmektedir. Bu reklam spotları her zaman atlanamamaktadır. Genellikle bakmak istediğin video ile ilgili ürünlerin bu reklam spotlarında tanıtımları yapılır. Örneğin bir bilgisayar oyunu ile ilgili videoda reklam spotu içeriği bilgisayar oyunlarıdır.

© Robert Kneschke/Adobe Stock

Abone tuzakları

İnternette bazı içerikler ya da belli App'ler için abone olman gerekir. Bu seni, sunulan hizmeti artık kullanmama rağmen, belli aralıklarla para ödeme mecburiyetinde bırakır. İnternette yeni App'leri indirmeden önce muhakkak annen ve baban ile konuş.

Ürün yerleştirme

Ürün yerleştirme, para karşılığında televizyon serilerinde ya da filmlerde belli bir ürünün gösterilmesidir. İnternette de ürün yerleştirme yapılmaktadır. Özellikle video platformu YouTube'da. Böyle videolarda bir kişi belli bir ürünün kullanılmasını tavsiye eder çünkü bunun için ürünün üreticisinden para almıştır. Kanunlara göre ürün yerleştirmenin videoda belirtilmesi gerekir.

© gstockstudio/Adobe Stock

Influencer'ler (Etkileyiciler)

"Influencer" İngilizce kaynaklı olup, anlamı "birisini etkileyici" anlamına gelir. Influencer'ler genellikle Instagram, TikTok ve YouTube gibi platformlarda faaliyet göstermektedirler. Bu kişiler belli aralıklarla güncel yaşamlarından videolar yayınlıyor, bu videolarda belli konu ve belli ürünlere dikkat çekerek izleyenleri etkilemeye çalışmaktadırlar. Bu kişileri çok kişi izlediği için fikirlerinin doğru ve önemli olduğuna inanılmaktadır.

Eğer bir influencer'in çok sayıda izleyicisi varsa, firmalar kendilerine ürünlerini tanıttı, tavsiyede bulunmaları için para öderler. Yani, bu kişiler hazırladıkları videoları Instagram ya da, YouTube'da yayınladıkları reklamlar sayesinde para kazanmaktadırlar.

Çekilişler

Muhakkak gazetelerde ve televizyonlarda çok sayıda çekiliş görmüşsündür. İnternette de çekilişler vardır. Ancak, bunların birçoğu sadece göstermeliktir ve reklam firmalarına satmak için senin bilgilerine sahip olmayı amaçlamaktadır. Normal olarak, hizmet sunucular düzenledikleri çekiliş için, kazanman durumunda sana haber verebilmek amacıyla senin sadece E-Mail adresine ihtiyaçları vardır. Bunun dışında, çekilişten sonra senin bilgilerinin ne olacağı konusunda bilgi verilmesi mecburiyeti vardır. Bunların derhal silinmesi gereklidir.

Sayfa 21'in gözümü: "Nütze deine Zeit bewusst." (Zamanını bilinçli kullan.)

Aile içinde medya kuralları

Arkadaşların ile mesajlaşmak, YouTube'de videolara bakmak ve internette son gelişmeleri takip edip, katılım yapmak istiyorsun. Ancak anne ve baban internete girdiğin andan itibaren huzursuz mu oluyorlar? Sana internette daha fazla emniyet için tavsiyelerde bulunacağız.

Aile içinde, internette emniyet konusu büyük önem taşır. Çünkü tableti ya da, Smartphone'unu eline aldığı ilk andan itibaren seni bambaşka bir dünya beklemektedir: İnternet. İnternet sayfaları ve App'lerle sonsuz imkanlar sunan internet, çok sayıda risk de içermektedir. Bundan sonra da fazla düşünmeden mesajlaşıp, videolara bakabilmen için anne ve baban ile birlikte Smartphone'unda belli emniyet ayarlarını teker teker gözden geçirmen gerekir. Sana bu konuda yardımcı oluyoruz.

Online, ama emniyetli!

Çocuk ve gençlerin korunması:

Cihazın ayarlar bölümünde belli kısıtlamalar yapma olanağı bulunmaktadır. Mesela, ileri yaşlarda olanlar için hazırlanmış App'leri, videoları ve müzikleri çocuklar için otomatik olarak engelleme olanağı vardır. Kritik internet sayfası içerikleri de filtrelenebilir ve gösterimi engellenebilir.

Android cihazlarda, Play Store'da App'lerin kurulumu için bir şifre oluşturulabilir. Yani, bu işlemden sonra App'lerin indirilmesi ve kurulumu anne ve babanın onayı ile mümkündür.

Apple cihazlarında da emniyet tedbirleri bulunmaktadır. Ayarlar bölümünde (Ekran saati) belli App'ler için belli ve sabit zaman dilimleri ayarlanabilmekte, uygun olmayan içerikler bloke edilebilmektedir. Android cihazlarda kullanılabilen App'ler Kids Place ya da, Google Family Link, belli App'lerin ne kadar zaman kullanılabileceğini belirleme imkanı sunmaktadır.

Kişisel bilgilerin korunması:

Hangi App ile yolda olduğunun önemi yok: Yaptığın aktiviteler hep veri izleri bırakıyor. GPS sinyali sayesinde şu anda nerede olduğun ya da, hangi sıklıkta nerede olduğun belirlenebiliyor. Bluetooth ve herkeşe açık WLAN üzerinden başka cihaz ve ağlarla bilgi alış veriş gerçekleşiyor. Bu fonksiyonu sadece acil durumlarda açık tut ve internete girmek için sadece evdeki WLAN'ı kullan.

Şifre koruması:

İstememene rağmen, yabancı kişilerin senin bilgilerine ulaşmalarını engellemek için şifre ile koruma önemlidir. Sayfa 22/23'de yer alan "Şifre ve Kolay Yollar"a bak.

Medya kullanımı sözleşmemiz

Burada, anne ve baban ile birlikte sadece sizlere ait olacak medya kullanım sözleşmesini hazırlayabilir ve kağıda dökebilirsiniz. Bu sözleşmeyi hazırlarken, birlikte cep telefonu, tablet, internet, televizyon ve oyunların ne zaman ve nasıl kullanılacağı konusundaki aile kurallarını belirleyeceksiniz.

Tavsiye: En iyisi, sözleşmeyi hazırladıktan sonra tüm aile fertlerinin görebileceği, örneğin buzdolabının kapağı ya da ilan tahtasına as.

İhtiyaçları ve istekleri konuşun

Aile içinde medya kurallarını belirlemek için fikir alışverişinde bulunmak çok önemlidir. Aile olarak, bahçede bir dondurma yemek ya da mutfak masası etrafında oturup sıcak sütlü kakao içmek için randevu yapın. Bir araya geldiğinizde, birbirinize sorular sorun ve bu sorulara dürüstçe cevaplar verip, problemleri noktalarda anlaşma yollarını arayın.

Söyle Lupe, ekran önünde ne kadar süre oturmaya müsadelesin?

Her gün bir saat. Büyüdüğüm zaman ekran önünde daha uzun zaman oturacağım.

"Anne, baba, hadi sözleşin: ..."

- Hangi emniyet tedbirleri sizler için önemli ve neden?
- Ben Smartphone'umu kullanırken sizleri en fazla ne rahatsız ediyor?
- ...

Annenin ve babanın şu sorularına cevap ver: ...

- Senin için mahremiyet ne anlama gelir? Sınırlar aşılsa bunu açıkça söyle!
- Senin için hangi App'ler vazgeçilmez ve neden?
- Hiç bir medyanın kullanılmayacağı bir gün için ne düşünürsün?
- ...

ABC – İnternet sözlüğü

Bu küçük cep telefonu ve internet sözlüğünde dijital dünyanın en önemli kavramlarını bulacaksın. Bir kavramın anlamını unutursan, buradan kolayca tekrar okuyabilirsin.

App

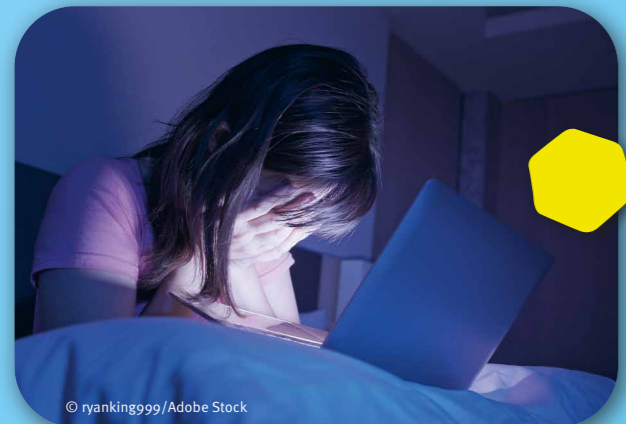
App, İngilizce bir kelime olan "Application"ın kısa yazılımıdır ve "Uygulama" anlamına gelir. Bunların arkasında küçük ek programlar yerleştirilmiş olup, Smartphone ya da, tabletine indirebilirsin. Bazı App'ler sana havanın nasıl olacağını söylerler, bazılarında senin için farklı dillerde tercüme yaparlar. Bunlara paralel olarak çok sayıda indirebileceğin cep telefonu oyunu vardır.

Browser (Tarayıcı)

İnternette sayfaları çevirip, okuyan ve arama yapabilen programlara tarayıcı denir. Bu program örneğin resimleri ve yazıları bir araya getirir. En tanınmış tarayıcılar "Safari", "Google Chrome" ve "Mozilla Firefox"dur.

Cybermobbing (Siber Zorbalık)

Eğer bir kişi internet üzerinden hakarete uğruyor ve aşağılanıyorsa buna siber zorbalık denir. Mobbingde olduğu gibi siber zorbalıkta da şu geçerlidir: ufak tartışmalar mobbing anlamına gelmez. Ancak bu uzun süre devam ediyorsa, o zaman siber zorbalıktan bahsedilebilir. Böyle zorbalıkla karşılaşan kişiler için çok kötüdür.

© ryaning999/Adobe Stock

Datenschutz

(Verilerin korunması)

Şahsına ait bilgiler sadece sana aittirler. Bu nedenle onları internette iyi korumalısın. Bu bilgilerin başkalarına aktarılmasını önlemek için korunmaları zorunludur. Senin şahsi bilgilerin olarak ismin, adresin ve cep telefonu numaran örnek olarak verilebilir.

Emojis (Emojiler)

"Emoji" ya da, "Emoticon", İngilizce kelimeler "emotion" (duygu) ve "icon" (Sembol) in birleşmesinden oluşmaktadır. İnternette duyguları görselleştirmek için kullanılırlar. Örneğin; bir gülücük sembolü Emoticon'dur.

Fake News (Sahte Haberler)

Sahte haberlerin anlamı "yanlış haberler"dir. İnternette çok sayıda dolaşan yanlış içerikli haberlere "Sahte Haber" (Fake News) denir. Genellikle bu haberlerin başlıkları dikkat çekici olup, çok sayıda kişinin dikkatini çekmektedirler. Sahte Haberler tehlikeli olabilirler.

Hatespeech (Nefret Söylemi)

Nefret söylemi ya da Hatespeech belli kişi ya da grupların hedef gösterilerek hakarete uğramalarına denir ve bunu yapanlar kanunlarca cezalandırılırlar. Özellikle internette nefret söylemleri büyük bir problem oluşturmaktadır. Bunu yapan kişiler kimliklerini gizlemektedirler.

Impressum (Künye)

Kimlik anlamına gelen künye, kitaplarda, dergilerde ya da, internet sayfalarında yer alır. Künyede sayfalardan ve içeriklerinden sorumlu kişinin ismi ve soyadı yer alır. Kanunlarca, bu medyalarda künye yerleştirilmesi mecbur tutulmuştur.

internet-abc.de sözlüğünde daha fazla terim bulabilirsin.

Link (Bağlantılar)

Bir bağlantı (Link) başka bir sayfa için "tavsiye" anlamına gelip bir sayfadan başka bir sayfaya ya da, internet adresine yönlendirme görevi görür. Sol fare tuşu ile bağlantı içeren kelimenin, sembolün ya da bir resmin üzerine gidip tıklarsan bilgisayarın sana başka bir internet sayfasını açar. Bir bağlantı genellikle farklı renktedir ya da, altı çizilidir.

Mobile Daten (Mobil Datalar)

Mobil datalar sayesinde internette dolaşabilirsin. Bu, WLAN'a bağlı olmadığın yerlerde de mümkündür. AB dışındaki ülkelerde cep telefonu ile internet kullanmak istediğinde bunun için ayrıca ücret ödemek gereklidir.

Netiquette (Netiket)

Netiquette kelimesi "Netz" ve "Etikette" kelimelerinin birleşmesinden oluşur. Bunun anlamı internette üzerinde anlaşmaya varılmak istenen davranış tarzıdır.

Online

Bilgisayarını, Smartphone'unu ya da, tabletini açıp internete bağlandığın anda, sen de "Online"sın. Bağlantı kesildiğindeki duruma da "Offline" denir.

Roaming

Roaming'in anlamı, yurt dışındayken kendinin dışında, başka bir cep telefonu şebekesi üzerinden cep telefonunu kullanabilme imkanınıdır.

Smartphone

Smartphone'lar küçük bilgisayarlardır. Smartphone ile, sadece telefon görüşmesi ve mesajlaşma değil, çok farklı şeyler yapabilirsin. Smartphone'lar aynı bilgisayarlarda olduğu gibi işletim sistemlerine sahiptirler. Bu sistemlerin yardımıyla "App" diye adlandırılan çok sayıda ve fonksiyondaki küçük programları indirip, kurabilirsin.

Urheberrecht (Telif Hakkı)

Telif hakkı, fikri mülkiyeti koruma hakkıdır. Yazılar ya da müzikler telif hakkı ile koruma altındadır. Bunun anlamı şudur; koruma altındaki yazılar ve müzikler sahibinin müsadesi olmadan kullanılamaz ve yayılamaz. Müsade alınmadan yayılmaları kanunlarca suç teşkil eder. Aynı şey, resimler ve videolar için de geçerlidir.

Virus (Virüs)

Bir virüs başka bilgisayarları kullanılmaz hale getirmek amacıyla kriminal kişiler tarafından yazılmış küçük programlardır. Virüsler normal programlara, datalara ya da e-postalara eklenerek gönderilir ve sıkça kendi kendilerini kopyalayarak çoğalırlar. Virüsler saklandıkları için virüslere karşı koruma amaçlı özel programlar ile bulunup imha edilirler.

WLAN

WLAN'ın İngilizce açılımı "Wireless Local Area Network"dır ve anlamı "Kablosuz yerel alan ağı"dır. WLAN bağlantısı yardımıyla kablosuz olarak internete giriş yapabilirsin. WLAN bağlantısını kuran cihaza "Router" (Yönlendirici) denir.

Yetişkin çocuklar için

Şşşşt! Anne ve babalar da her şeyi bilemezler (Her zaman her şeyi biliyormuş gibi yapsalar da 😊). Bu nedenle, onlara göstermen için birkaç bilgiyi burada bir araya getirdik.

Elternguide.online

Elternguide.online anne ve babalara medya eğitimi konusunda destek verip, çocuklarına App'lerin kullanımında, oyun oynarken, internet sitelerini gezerken ve sosyal medya kullanımında destek olmalarına yardımcı hedeflemektedir. Ancak, burada bildiğimiz birşey var: her aile bir diğeri gibi değil, her çocuk da kendine özel. Bu nedenle – değerli anne ve babalar – Guided Tour yardımıyla sizler için derlediğimiz çok sayıdaki bilgiyi ve örneği burada bulacaksınız.

schau-hin.info

"**SCHAU HIN! Was Dein Kind mit Medien macht.**" (**BAK! Çocuğun medyalar ile neler yapıyor**) girişimi ailelere çocuklarının medya kullanımı eğitimi konusunda destek oluyor. Medya danışmanı anne ve babaların yanı sıra eğitmenlere de medya dünyasındaki aktüel gelişmeler hakkında bilgi verip, Smartphone, tablet, sosyal ağlar, oyunlar, App'ler, Medya kullanım süreleri ile akımlar (Streaming) konularında aydınlatıyor.

flimmo.de/ratgeber/medienerziehung

FLIMMO TV, akım (streaming), YouTube ve sinema konularında anne ve babalar için danışmanlık hizmeti sunuyor. Ailenin güncel yaşamında medya konusunda çok sayıda soru oluşuyor: hangi içerikler, hangi yaş gurubu için geçerli? Çocuklar için ne zaman çok fazla olur? Medyaları bilinçli kullanmak için hangi kurallar vardır? Bu soruların cevapları, bu internet sayfalarında yer alıyor.

seitenstark.de/eltern-und-lehrkraeffe

Seitenstark çok sayıda eğitim ve katılım gerektiren, yaklaşık 60 internet sayfasının yer aldığı bir ağdan oluşuyor. Yaş guruplarına uygun olarak sunulan hizmetlerde çocuklara toplumsal, kültürel ya da ekolojik konularda bilgiler sunulup, konulara hassasiyetleri artırılırken, sosyal ve medya kullanım kabiliyetlerinin de artırılması hedefleniyor. Bu ağa üye her sayfada, çocuk ve gençlerin medyada korunması için yüksek standartlara önem veriliyor.

Çocuklar için harika sayfalar

kindersache.de

kindersache.de çocuklar için hazırlanmış bir internet sayfası olup, 8 ila 13 yaş arası grup için katılımcı aktiviteler sunuyor. Burada çocuk haklarıyla ilgili olarak çok sayıda bilgi bulunduğu gibi, çocukların aynı konuda internette daha aktif olmaları destekleniyor. Sayfalarda yer alan her yazı, her video, her çizgi film ve yorum yayınlanmadan önce redaksiyon tarafından kontrolden geçiriliyor. Bu sayfalar, çocukların internet kullanımını öğrenmeleri için korunmalı bir alan imkanı sunuyor.

fragFINN.de

fragFINN özellikle 6 ile 12 yaş arası çocuk gurubu için hazırlanmış olan bu sayfa, koruma altında sörf yapılacak bir alan sunuyor. fragFINN.de'de yer alan arama motorunda, sadece çocuklar için, medya pedagogları tarafından kontrol edilmiş içerikler bulunabiliyor. Çocuklara en uygun sayfalar arama sonuçlarının en üstünde yer buluyor. Yetişkinler için oluşturulmuş bölümde, güvenli sörf alanının teknik olarak korunması için mümkün olan imkanlar tanıtılmakta. Burada, internette emniyetle sörf yapma konusunda çok sayıda bilgiyi indirme ve tavsiye yönlendirmelerini bulma imkanı var.

seitenstark.de/kinder

Çocuklar için hazırlanmış, harika 60 adet rengarenk internet sayfası birlikte **Seitenstark**'ı oluşturuyorlar. Bu sayfada, çocuklara internet sayfaları ve bunların sundukları eğitim ve katılım teklifleri tanıtılmaktadır. Bu sayfalardaki yazılar, videolar, ses kayıtları ve oyunlar sadece keyif vermeyip, akıllı da yapıyorlar. En iyisi; burada her sayfa baştan sona kontrolden geçiriliyor. Böylelikle çocuklar internette güvenle sörf yapabilir, kötü içerikli sayfalara karşılaşmaktan korkmuyorlar.

Bunu biliyor muydun?

Her dakika, **500 saatten** daha fazla video malzemesi YouTube'a yüklenmektedir.

Her yıl **100.000'den** daha fazla **Smart-phone** tuvalete düşürülmektedir.

Her gün, Google arama motoruna girilen arama terimlerinin **üzde 16 ile 20'si** daha önce hiç girilmemiştir.

Gönderilen Mail'lerin **üzde 45'i** (Spam) çöp niteliğindedir.

45 %

Online

İlk yapılan internet sayfası hala online'dır.

2021 yılında **her beş Alman'dan biri** internetteki suç eylemlerinin kurbanı olmuştur.

Cep **telefonu ile ilk arama** Nisan 1973'te yapıp, **ilk yazılı mesaj** Aralık 1992'de gönderilmiştir.

Almanların yaklaşık **üzde 90'ı** bir **Smart-phone** sahibidir.

Smartphone sahibi insanların sayısı, **diş fırçası** sahiplerinden daha fazladır.

Dünyanın en çok kullanılan şifresi: Bu hiç güvenli bir şifre değildir!

123456

Deutsches Kinderhilfswerk

Deutsches Kinderhilfswerk e.V.

Leipziger Straße 116-118
10117 Berlin
Fon: (030) 308 693-0
Fax: (030) 308 693-93
dkhw@dkhw.de
www.dkhw.de